

Ålandsbanken Vindkraft Specialplaceringsfond

Halvårsrapport
Juni (H1) 2024

INVESTERINGSPROFIL

Fonden investerar sina tillgångar i första hand i vindkraftsparker som är i projektutvecklingsfas, under byggnation eller färdigställda i Finland och övriga Norden. Fondens årliga förväntade långsiktiga avkastning är 5-7 %.

FÖRVALTARKOMMENTAR

Elpriset i Finland var under det första halvåret 57 EUR/MWh, alltså samma nivå som under fjolåret. De säsongsmässiga prisfluktuationerna var också typiska för den finska elmarknaden, med högre pris under de kalla perioderna på vintern och lägre pris när temperaturen steg mot sommaren.

Investeringstrenden för vindkraft var oförändrad från året innan och inga nya investeringar gjordes under det första halvåret. Med ökad vindkraftskapacitet och driftsättningen av Olkiluoto 3 är Finland självförsörjande på elektricitet på årsbasis och en ökning av produktionskapaciteten skulle kräva att efterfrågan på elektricitet stiger samtidigt.

Exempel på teknologier som ökar efterfrågan på elektricitet är fjärrvärme- och industriföretagens investeringar i elpannor. I år har bland annat Fortum i Esbo och Loimua i Tavastehus fattat investeringsbeslut. Vanda Energi tillkännagav i slutet av förra året en investering i elpannor och byggandet av världens största värmelagringsanläggning. Elpannornas energiförbrukning kommer att ha en betydande inverkan på minimipriset på elektricitet, och därmed på det genomsnittliga försäljningspriset för vindkraft, särskilt under uppvärmningssäsongen, dvs. vintern. Värmelagring gör det möjligt att kostnadseffektivt lagra billig elektricitet i form av värme.

Andra exempel på aktuella projekt som ökar efterfrågan på elektricitet är datacentraler och vätgasprojekt, där de största investeringarna är i miljardklassen. Bland annat Microsoft och Google håller på och bygger storskaliga datacentraler. Datacentraler kompletteras ofta med en värmepumpsanläggning, som gör det möjligt att utnyttja spillvärmen från kylningen av datacentralen i det lokala fjärrvärmenätet och därmed elektrifiera även värmeförsörjningen.

Projektet i Lahtis av den finska projektutvecklaren Nordic Ren-Gas var ett av sju projekt bland över hundra ansökningar som utsågs som vinnare i europeiska vätgasbankens första auktion i slutet av april. Detta är bevis på den finska vätgasproduktionens konkurrenskraft, som möjliggörs av kostnadseffektiv förnybar energi, möjligheten att använda spillvärme i fjärrvärmenäten och tillgången till biogen koldioxid från förbränning av biomassa. Det starka stamnätet och tillgången till färskvatten är också fördelar för Finland i konkurrensen om vätgasprojekt. Ett betydande projekt för ståltillverkning med lågt koldioxidutsläpp tog också ett steg framåt då Blastr Green Steel, som planerar ett stålverk i Ingå, slutförde en tillväxtfinansieringsrunda i juni. Bland investeringarna finns det statligt ägda investeringsbolaget Tesi. Stålverket beräknas stå klart i slutet av 2020-talet och dess elförbrukning beräknas vara 7-10 TWh (ca. 10 % av Finlands totala elförbrukning).

Jimmy Forsman
Portföljförvaltare

RISK- OCH AVKASTNINGSPROFIL

LÄGRE RISK

HÖGRE RISK

LÄGRE MÖJLIG AVKASTNING

HÖGRE MÖJLIG AVKASTNING

ANDELSVÄRDEN 28.06.2024

A:	149,65
B:	149,65
C:	151,79
D:	151,79

HISTORISK AVKASTNING*

6 mån (A)	0,14 %
12 mån (A)	9,38 %
3 år (A)	39,90 %
Sedan starten (A)	49,65 %
6 mån (C)	0,40 %
12 mån (C)	9,85 %
3 år (C)	41,63 %
Sedan starten (C)	51,79 %

*) Alla investeringar i fonder innebär risker. Historisk utveckling är inte en garanti för framtida avkastning. Det kapital som placeras i fonden kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet.

Fondens första investering, vindkraftsparken Murtomäki i Pyhäjärvi, startade kommersiell produktion i december 2023 med en kapacitet på 93 MW. Vindkraftsparken Juurakko (40 MW) i Kalajoki, där Fondens ägarandel är 49 %, har varit i kommersiellt bruk sedan november 2022.

Byggandet av andra fondägda projekt fortskrider i stort sett enligt plan, utan några betydande kostnadsöverskridanden som påverkar Fonden. Av dessa har Kalistanneva-projektet framskridit längst och nästan alla turbiner är nu på plats (se bilden på följande sida). Esti-

Ålandsbanken Vindkraft Specialplaceringsfond

Halvårsrapport
Juni (H1) 2024

merad start av kommersiell drift för vindkraftsparker under byggnation är:

- Kalistanneva, Kurikka: Q1/2025
(165 MW, Fondens ägarandel 40 %)
- Karahka, Oulainen: Q1/2025
(148 MW, Fondens ägarandel 49 %)
- Niinimäki, Pieksämäki: Q2/2025
(145 MW, Fondens ägarandel 49 %)

Beroende på andelsserie steg fondandelens värde med 0,1-0,4 % från årets början. Den främsta orsaken till den lägre avkastningen än förväntat är de ökade kostnaderna för balanshanteringen. Väderberoendet innebär att försäljningen av vindkraftsproducerad elektricitet alltid har en del prognosfel, och korrigeringen av dessa minskar vindkraftsproducentens försäljningsintäkter. På elmarknaden korrigeras prognosfelen bland annat genom justering av vattenkraftsproduktionen. Den ökade vindkraftskapaciteten har ökat behovet av justering på grund av prognosfel och därmed har kostnaderna för balansering stigit snabbare än väntat. De senaste investeringarna i ellagring i Finland och den nya överföringsförbindelsen Aurora Line som håller på att byggas i Sverige kommer dock att förbättra situationen avsevärt. Aurora Line kommer att ge bättre tillgång till Sveriges väl reglerbara vattenkraft och ska enligt planerna vara klar i december 2025.

Från och med årsskiftet har Fondens investeringsstrategi utvidgats och tillåter även investeringar i ellagring och annan förnybar energiproduktion, såsom solkraft och elpannor. Fondens portföljförvaltning undersöker för närvarande ett antal investeringsmöjligheter i dessa teknologier som kommer att komplettera vindkraftportföljen ur ett avkastnings- och riskhanteringsperspektiv.

Ålandsbanken Vindkraft har efter tre och ett halvt års verksamhet blivit en betydande aktör inom konkreta investeringar i förnybar energi i Finland. Detta framgår bland annat av de många kontakttaganden från projektutvecklare som söker en lokal partner för främjandet av olika energiprojekt. Fonden är därmed mycket väl positionerad på 2020-talets energimarknad och förbereder sig för nästkommande investeringar. Victor Heimonen har rekryterats som analytiker till portföljförvaltningen, vilket ytterligare kommer att öka Fondens kompetens och göra det möjligt för Fonden att uppnå sina tillväxtmål.

Bild: Kalistanneva vindkraftspark 25.6.2024 / Mika Lehtinen (Ramboll).

FONDFAKTA	
Fondbolag	Ålandsbanken Fondbolag Ab, FO-nr 1471362-6
Hemort	Mariehamn
Förvaringsinstitut	Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Helsingforsfilialen
Tillsynsmyndighet	Finansinspektionen i Finland
Revisor	KPMG Ab
Fondens registreringsland	Finland
Fondens startdatum	31.12.2020
Fondförmögenhet	339,79 MEUR
varav andelsägarnas kapital	289,79 MEUR
varav belånat kapital	50 MEUR
Minimiteckning A-andel	10 000 EUR
Minimiteckning B-andel	10 000 EUR
Minimiteckning C-andel	1 miljon EUR
Minimiteckning D-andel	1 miljon EUR
Antal andelsägare	2155 st.
ISIN-koder	FL4000452487 (A) FL4000452495 (B) FL4000452503 (C) FL4000452511 (D) FL4000508114 (S) FL4000508122 (T)

AVGIFTER	
Förvaltningsavgift (A, B)	1,65 %
Förvaltningsavgift (C, D)	1,15 %
Teckningsprovision	2,00 %
Inlösenprovision	
< 1 år	5,00 %
> 1 år < 3 år	4,00 %
> 3 år < 5 år	3,00 %
> 5 år < 7 år	2,00 %
> 7 år	1,00 %
Inlösenprovisionen betalas tillbaka till fonden. Inlösenprovisionen bestäms enligt placeringstid.	
Prestationsbaserat arvode	20 % av den årliga avkastningen som överstiger 7 %

Viktig information

Halvårsrapport
Juni (H1) 2024

Alla investeringar i fonder innebär risker. Historisk utveckling är inte en garanti för framtida avkastning. Det kapital som placeras i fonden kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet.

Denna publikation är en sammanställning och bearbetning av information som i god tro inhämtats från källor vilka bedömts som tillförlitliga. Ålandsbanken kan dock inte garantera riktigheten i denna information. Ålandsbanken åtar sig inte något ansvar för förluster eller skada som uppkommit genom beslut grundat på material i denna publikation. Innehållet i publikationen ska inte ses som oberoende investeringsanalys.

Publiceringen av analyser eller värderingar av värdepappren som nämns i presentationen innebär inget förbud för Ålandsbanken eller dess anställda att för sin egen räkning handla med värdepappren som omnämns.

Informationen tar inte hänsyn till någon enskild persons ekonomiska ställning, mål med eller kunskap om eller erfarenhet av investeringar i fonder och utgör därför inte tillhandahållande av investeringsrådgivning. Den som önskar rådgivning ska kontakta Ålandsbankens kundrådgivare.

Denna publikation får inte kopieras eller spridas utan Ålandsbankens tillstånd. Det är inte tillåtet att sprida publikationen i USA eller i något annat land där det enligt landets lagstiftning inte är tillåtet. Ålandsbanken står under finska Finansinspektionens tillsyn.

